

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Aleny Krýlové a Mgr. Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Ing. J.T.**, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10 - Vršovice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.12.2009, č.j. 5908/500/09, sp.zn. 78992/ENV/09,

t a k t o:

- I. Žaloba se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce podal ke zdejšímu soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí (ČIŽP) ze dne 24.8.2009, č.j. ČIŽP/41/OOH/SR01/0811281.003/09/PSJ, kterým byla žalobci podle § 66 odst. 3 písm. d) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, uložena pokuta ve výši 20.000,- Kč za porušení § 20 písm. c) zákona, a dále mu bylo uložena povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč.

Žalobce v podané žalobě namítá, že dne 8.7.2009 přestal provozovat živnost a byl vymazán z živnostenského rejstříku. Ustanovení § 66 odst. 3 písm. d) zákona umožňuje uložit pokutu pouze podnikající fyzické osobě (FO) či právnické osobě. Žalobce má za to, že dnem 8.7.2009 zanikla možnost uložení pokuty jeho osobě. Účastníkem řízení byla podnikající fyzická osoba Ing. J.T. – TINEKO, tento účastník dne 8.7.2009 zanikl. ČIŽP měla povinnost řízení zastavit, namísto toho vydala rozhodnutí. Tyto skutečnosti namítal žalobce i v odvolání, žalovaný se s nimi nevypořádal.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že účastníkem řízení nebylo obchodní jméno Ing. J.T. – TINEKO, místem podnikání xxx, IČO: xxx, jak uvádí žalobce v žalobě, nýbrž tímto účastníkem byla fyzická osoba Ing. J.T., datum narození xxx, bydlištěm xxx. Je to zřetelně patrné ze správního spisu, např. z oznámení o zahájení správního řízení ze dne 22. 6. 2009 nebo přímo z rozhodnutí,

kterým byla uložena sankce ze dne 24. 8. 2009. Rozhodnutí nemůže směřovat vůči obchodní firmě. Firma je pouze dodatek, název pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního či případně živnostenského rejstříku. Rozhodnutí musí vždy směřovat vůči fyzické, případně právnické osobě, nikoliv vůči firmě (srovnej např. rozsudek Vrchního soudu v Praze č.j. 7 A 28/94). Žalobcova představa, že okamžikem zániku jeho podnikatelského oprávnění zaniká také možnost uložit mu jako fyzické osobě sankci za protiprávní jednání, kterého se jako fyzická osoba při své podnikatelské činnosti dopustil, je dle názoru žalovaného absurdní. Nic to však nemění na tom, že při své podnikatelské činnosti se žalobce dopustil protiprávního jednání a stejná fyzická osoba za toto protiprávní jednání také nese odpovědnost, i přes to, že v době uložení sankce již podnikatelské oprávnění nevlastní. Žalobce neprokázal existenci žádného ze zákonných liberačních důvodů. Obecným, avšak výslovně neupraveným liberačním důvodem je pak v případě deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících zánik právnické osoby a smrt osoby fyzické. Žádná z těchto okolností, pokud je žalovanému známo, nenastala a fyzická osoba xxx je nadále odpovědná za své protiprávní jednání spáchané při její podnikatelské činnosti. Žalovaný, pokud to soud shledá nutným, navrhuje nařízení ústního jednání a provedení důkazu spočívajícím v předvolání žalobce, aby bylo prokázáno, že tato fyzická osoba stále existuje a tím vyvráceno žalobcovo tvrzení, že sankce byla uložena neexistující osobě.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že netvrdí, že účastníkem řízení bylo obchodní jméno „Ing. J.T. – TINEKO“ a že rozhodnutí může směřovat proti obchodní firmě. Zákon v případě sankce rozlišuje fyzické osoby podnikatele a nepodnikatele. Žalobce byl podnikatel pouze do 8.7.2009. Po prokázání, že žalobce přestal být osobou oprávněnou k podnikání, měla ČIŽP povinnost řízení zastavit, protože účastník řízení zanikl (od 8.7.2009 je žalobce pouze fyzickou osobou neoprávněnou k podnikání podléhající nanejvýš řízení podle § 69 zákona o odpadech). Rozhodnutím ze dne 24.8.2009 byla žalobci jako fyzické osobě oprávněné k podnikání, kterou již však ale nebyl, uložena pokuta.

Městský soud v Praze přezkoumal podle ustanovení § 75 s.ř.s. napadené rozhodnutí v mezích žalobou uplatněných námitek. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl přitom k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť ani jeden z účastníků se k výslovnému dotazu soudu k této otázce nevyjádřil a má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení ústního jednání souhlasí (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Jak je zřejmé z podané žaloby, mezi stranami nejsou sporné skutkové otázky, ale pouze otázky právní. Z obsahu spisového materiálu, předloženého soudu žalovaným správním orgánem, vyplývají následující skutečnosti: žalobce podnikal v oboru odstraňování nebezpečného odpadu, a to na základě koncesní listiny ze dne 30.9.1996 vydané Místním úřadem městské části Praha 12. Žalobce podnikal pod obchodním jménem „Ing. J.T. – TINEKO“. Přípisem ze dne 22.5.2008 ČIŽP oznámila žalobci, že dne 10.6.2008 v 9.30 provede kontrolu nakládání s odpady v provozovně žalobce v Jílovém u Prahy. Správní spis dále obsahuje dílčí protokol o průběhu kontroly. Z tohoto protokolu vyplývá, že ČIŽP zjistila pochybení ve smyslu překročení stanovených limitů rtuti, neprovádění rozborů odpadu dle provozního řádu, neprovádění měření koncentrace par rtuti v pracovním prostředí. ČIŽP si dále vyžádala od žalobce předložení dalších dokumentů. Dne 27.6.2008 žalobce ČIŽP doložil požadované dokumenty. Přípisem ze dne 16.10.2008 žalobce zaslal ČIŽP kopii „oznámení o ukončení činnosti odstraňování odpadu“, kterým krajskému úřadu sdělil, že ukončil odstraňování odpadu a nadále bude pokračovat pouze ve sběru a skladování odpadu. Dne 27.5.2009 ČIŽP žalobci zaslala „protokol o kontrolním zjištění“. Dle protokolu žalobce porušil zákon o odpadech, neboť neprovozoval zařízení v souladu s jeho schváleným provozním řádem. Ve věci bude zahájeno správní řízení. Přípisem ze dne 22.6.2009 ČIŽP oznámila žalobci zahájení správního řízení (přípis byl vypraven dne 24.6.2009 a žalobci doručen dne 25.6.2009). Dne 13.7.2009 oznámil žalobce ČIŽP, že dne 8.7.2009 ukončil podnikání a přiložil kopii rozhodnutí ze

dne 10.7.2009, kterým Městská část Praha 12 rozhodla o zrušení živnostenského oprávnění žalobce (a vyhověla tak žádosti žalobce). Rozhodnutí nabylo právní moci dne 13.7.2009. Rozhodnutím ČIŽP ze dne 24.8.2009 byla žalobci uložena pokuta 20.000,- Kč dle § 66 odst. 3 písm. d) zákona o odpadech za porušení povinnosti dle § 20 písm. c) zákona. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalobce namítal, že pokuta byla uložena neexistující fyzické osobě, která ke dni vydání rozhodnutí již neexistovala. Postup ČIŽP považoval za zneužití pravomoci. Žalovaný odvolání zamítl žalobou napadeným rozhodnutím. K námitkám žalobce uvedl, že nelze souhlasit s názorem, že by ukončením podnikání zanikla i odpovědnost žalobce za skutky spáchané v souvislosti s podnikáním. Nositelem práv a povinností u podnikající fyzické osoby je vždy konkrétní fyzická osoba.

Dle § 66 odst. 3 písm. d) zákona o odpadech: *„Pokutu do výše 10 000 000 Kč uloží inspekce fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která provozuje zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů bez potřebného souhlasu příslušného správního úřadu nebo v rozporu s ním nebo provozuje zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů v rozporu se schváleným provozním řádem zařízení“.*

Dle § 20 písm. c) zákona o odpadech: *„Provozovatel zařízení k odstraňování odpadů je povinen provozovat zařízení k odstraňování odpadů v souladu s jeho schváleným provozním řádem“.*

Soud věc posoudil takto:

Z úřední povinnosti soud posuzoval, zda v dané věci nedošlo k prekluzi práva na uložení pokuty. Dle § 67 odst. 1 zákona: *„Řízení o uložení pokuty lze zahájit nejpozději do 1 roku ode dne, kdy se o porušení povinnosti příslušný správní úřad dozvěděl; pokutu však lze uložit nejdéle do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.“* V posuzovaném případě byla kontrolní prohlídka uskutečněna dne 10.6.2008. Při kontrole si ČIŽP vyžádala další dokumenty (průběžnou evidenci odpadů za roky 2006-2008, roční hlášení o odpadech 2006-2007, protokoly z měření koncentrací rtuti 2006-2008, další rozborů z odpadů 2006-2008, doklad o posledním nákupu síry atd.). Požadované dokumenty žalobce předložil dne 27.6.2008. Oznámení o zahájení správního řízení bylo žalobci doručeno dne 25.6.2009. Vzhledem ke shora uvedenému soud dospěl k závěru, že rozhodnutí bylo vydáno v jednorroční subjektivní prekluzivní lhůtě, když rozhodným dnem je den 27.6.2008, kdy žalobce ČIŽP předložil požadované dokumenty, na základě kterých mohl správní orgán dospět ke skutkovým zjištěním ve smyslu dodržování provozního řádu.

Žalobce v podané žalobě (stejně jako v odvolání ve správním řízení) namítá, že rozhodnutí bylo vydáno vůči neexistující osobě, resp. že dnem 8.7.2009 zanikla právní možnost uložení pokuty žalobci podle zákona o odpadech. Účastníkem řízení byla podnikající fyzická osoba „Ing. J.T. – TINEKO“, tento účastník dne 8.7.2009 zanikl.

Žalobní námitka není důvodná. Právní teorie rozlišuje osoby fyzické (lidské bytosti), jejichž způsobilost k právům a povinnostem (neboli právní subjektivita) vzniká jejich narozením a zaniká jejich smrtí, a osoby právnické, tedy umělé konstrukty, jakými jsou například obchodní společnosti, přičemž způsob jejich založení, vzniku, zrušení a zániku upravuje zákon. Tzv. podnikající fyzické osoby nejsou třetí kategorií v tomto systému, neboť jde o osoby fyzické, které jsou zároveň podnikateli (mají např. živnostenské oprávnění). Podle § 66 zákona o odpadech lze uložit pokutu fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě. Rozhodující je přitom vždy stav v době spáchání správního deliktu, a to ať již jde o otázky právní či skutkové. Jestliže žalobce v době, kdy byl podnikající fyzickou osobou, spáchal správní delikt, za který byl následně postižen dle § 66 zákona, bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, přestože již v době vydání rozhodnutí žalobce živnostenské oprávnění nevlastnil, neboť rozhodující je stav době spáchání

deliktu. Co do subjektivity se vždy jedná o jeden právní subjekt, tj. fyzickou osobu žalobce. Konstatování žalobce, že „účastník řízení zanikl“, je nepravdivé.

Žalobce dále v podané žalobě namítal, že se žalovaný nevypořádal s odvolacími námitkami žalobce. Žalobce v odvolání namítal obsahově obdobné námitky jako v podané žalobě, tj. že pokuta byla uložena již neexistujícímu subjektu. Žalovaný k námitkám žalobce uvedl, že nelze souhlasit s názorem, že by ukončením podnikání zanikla i odpovědnost žalobce za skutky spáchané v souvislosti s podnikáním. Nositelem práv a povinností u podnikající fyzické osoby je vždy konkrétní fyzická osoba. Námitky žalobce tedy byly ze strany žalovaného vypořádány. Žalobní námitka není důvodná.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy soud neshledal žalobu důvodnou a podle § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku rozsudku.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., za situace, kdy plně úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **I z e** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. března 2013

JUDr. Eva P e c h o v á v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková